

Pakketten weidevogelbeheer ANLb

De Hollandse Venen

2023-2028

Inhoud

1. Grasland met rustperiode	3
2. Plas dras.....	4
3. Legselbeheer grasland.....	5
4. Legselbeheer bouwland	6
5. Kruidenrijk grasland.....	7
6. Ontwikkeling kruidenrijk grasland	8
7. Exensief beweid grasland	9
8. Ruige mest.....	10
9. Botanische grasland.....	11
Bijlage 1. GVE tabel.....	12
Bijlage 2. Lijst b: indicatorenlijst	13

1. Grasland met rustperiode

Dit pakket biedt rust aan broedende vogels en opgroeigelegenheden aan kuikens. Een rustperiode is vooral voor weidevogels van belang, maar het beheer biedt ook schuil- en foerageergelegenheden voor insecten en kleine zoogdieren.

Beheervoorwaarden:

- Er worden in de rustperiode van datum x tot datum y geen landbouwkundige bewerkingen uitgevoerd.
- In de rustperiode vinden geen bewerkingen plaats, ook geen beweiding.
- **Pakket I, m:** Voorweiden en daarna rust: Het grasland wordt vanaf 1 maart en vóór de rustperiode niet gemaaid.
- De rustperiode wordt vrijgegeven door de veldmedewerker.
- Uitrijden van drijfmest en kunstmest voor de rustperiode is niet toegestaan. Het uitrijden van ruige mest mag wel. Na de rustperiode mag er wel drijfmest en kunstmest uitgereden worden.

Pakketten:

		Vergoeding per ha:
1a	rust van 1 april tot 1 juni	€ 450,-
1b	rust van 1 april tot 8 juni	€ 600,-
1c	rust van 1 april tot 15 juni	€ 750,-
1d	rust van 1 april tot 22 juni	€ 900,-
1e	rust van 1 april tot 1 juli	€ 1000,-
1l	voorweiden tot 1 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 450,-
1m	voorweiden tot 8 mei, daarna rust tot 22 juni	€ 450,-

2. Plas dras

Plasdras is een aantrekkelijk biotoop voor weidevogels om te rusten en te foerageren. Wormen en emelten komen bij een hoge grondwaterstand dichterbij het maaiveld en zijn daardoor beter bereikbaar voor weidevogels. Plasdrassen kunnen als greppel-plasdras worden ingezet. Greppel-plasdras is een kleinschalige variant van plasdras en wordt ingezet langs slootjes en greppels die van oudsher op het perceel aanwezig zijn.

Beheervoorwaarden:

- Het land is geïnundeerd (volledig drassig). De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y.
- Om plasdras tot productieve (landbouw)grond te laten behoren is minstens één keer per jaar een maaibeurt nodig.

Pakketten:

3a	Plasdras 15 februari tot 15 april
3b	Plasdras 15 februari tot 15 mei
3c	Plasdras 15 februari tot 15 juni
3n	Plasdras 1 maart tot 1 juni
3o	Plasdras 1 maart tot 15 juni

Vergoeding per ha:

€ 1000,-
€ 1500,-
€ 2500,-
€ 1700,-
€ 2000,-

3. Legselbeheer grasland

Dit pakket helpt boeren bij de bescherming van nesten en kuikens op grasland. Doordat bekend is waar nesten en kuikens aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden daarop worden afgestemd. Bij aanwezigheid van nesten op grasland worden nestbeschermers geplaatst bij beweiding en bij maaien wordt een deel van het perceel niet gemaaid, zodat de kuikens daar veilig kunnen opgroeien. Op dit deel kan legselbeheer plus aansluitend een periode van rust worden afgesloten.

Beheervoorwaarden:

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijvoorbeeld op stalkaart of via boerenlandvogelsnederland.nl).
- **Pakket a:** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² of via het plaatsen van nestbeschermers.
- **Pakket d-f:** Kuikenvelden na legselbeheer: Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen op een deel van het perceel (tenminste via enclaves van minimaal 50 m²) via een rustperiode van datum x tot y waarbij de vrijwaring tenminste 14 kalenderdagen duurt.
- Nesten moeten gemeld worden bij de veldmedewerker. Melden mag 1x per 3 weken.
- **Pakket d-f:** Start rustperiode binnen 7 kalenderdagen melden bij RVO.nl

Pakketten:

Vergoeding per ha:

4a	Legselbeheer op grasland	€ 10,-
4d	Legselbeheer op grasland plus 2 weken rust tussen 1 mei en 1 augustus	€ 450,-
4e	Legselbeheer op grasland plus 3 weken rust tussen 1 mei en 1 augustus	€ 650,-
4f	Legselbeheer op grasland plus 4 weken rust tussen 1 mei en 1 augustus	€ 850,-

4. Legselbeheer bouwland

Dit pakket helpt boeren bij de bescherming van nesten en kuikens op bouwland. Het gaat dus vaak om maïsland, maar niet uitsluitend. Doordat bekend is waar nesten en kuikens aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden daarop worden afgestemd. Nesten worden opgezocht en geregistreerd. Nesten worden beschermd tegen verstoren via verplaatsen, nestbeschermers of via uitstellen van zaaien van het gewas.

Beheervoorwaarden

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens zijn geregistreerd (bijvoorbeeld op stalkaart of boerenlandvogelsnederland.nl) en worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen of beschermd via het plaatsen van nestbeschermers.
- *Pakket b t/m d*: Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen via een rustperiode van datum x tot datum y waarbij de vrijwaring tenminste 14 kalenderdagen duurt.
- Nesten moeten gemeld worden bij de veldmedewerker. Melden mag 1x per 3 weken.
- Bij legselbeheer op bouwland tellen Kievit nesten die zichtbaar ontzien zijn bij alle bewerkingen dubbel. Markering laten staan tot eindcontrole

Pakketten:

Vergoeding per ha:

42a	Legselbeheer op bouwland	€ 10,-
42b	Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 15 mei	€ 140,-
42c	Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 22 mei	€ 210,-
42d	Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 1 juni	€ 280,-

5. Kruidenrijk grasland

Kruidenrijk grasland is erg belangrijk voor weidevogels. De bloeiende kruiden trekken insecten aan, wat weer de voedselbeschikbaarheid verhoogt voor vogels. Door de late maaidatum zijn kruidenrijke graslandpercelen een geschikt toevluchtsoord voor vogels, in het geval dat omliggend grasland wordt gemaaid.

Beheervoorwaarden:

- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) ten behoeve van specifiek doel zijn in transect (meetvak) aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
- Er worden in de rustperiode van datum x tot datum y geen landbouwkundige bewerkingen uitgevoerd.
- Uitsluitend bemesting met vaste mest is toegestaan buiten de rustperiode.
- **Pakket h:** Beweiding van de beheereenheid is toegestaan wanneer de beheereenheid is gelegen langs de randen van een perceel.
- **Pakket h:** Bemesting is niet toegestaan bij kruidenrijk graslandranden.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

5a	Kruidenrijk grasland, rust 1 april tot 15 juni	€ 1250,-
5b	Kruidenrijk grasland, rust 1 april tot 22 juni	€ 1500,-
5c	Kruidenrijk grasland rust 1 april tot 1 juli	€ 1650,-
5h	Kruidenrijke graslandrand 1 april tot 15 juni	€ 1250,-

6. Ontwikkeling kruidenrijk grasland

Dit pakket is bedoeld voor percelen waar je (extensief) kruidenrijk grasland wilt ontwikkelen, maar die nu nog zeer soortenarm zijn. Deze percelen worden bijvoorbeeld gedomineerd door witbol of bestaan nog geheel uit Engels raaigras. Verschralen van de bodem bevordert de kruidenrijkdom, dat wil zeggen dat er nauwelijks wordt bemest en het maaisel wordt afgevoerd.

Beheervoorwaarden:

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv. op stalkaart of via op boerenlandvogelsnederland.nl)
- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) ten behoeve van specifiek doel zijn in transect (meetvak) aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
- In de rustperiode vinden geen bewerkingen en beweiding plaats.
- Uitsluitend bemesting met vaste mest is toegestaan buiten de rustperiode, maximaal 5 -15 ton vaste mest per jaar.
- **Pakket a** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 27 april.
- **Pakket b** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 22 mei.
- De rustperiode wordt vrijgegeven door de veldmedewerker.
- Aan de hand van de droge stof opbrengst wordt het perceel ingeschaald in pakket 41a1, 14a2 of pakket 41a3.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

41a	Verschralen voedselrijk grasland	
	41a1	Opbrengst <7 ton droge stof per jaar
	41a2	Opbrengst 7-9 ton droge stof per jaar
	41a3	Opbrengst >9 ton droge stof per jaar
41b	Doorbreken Witbol dominantie	
		€ 1.250,-
		€ 1.000,-
		€ 750,-
		€ 900,-

7. Extensief beweid grasland

Extensief beweid grasland is waardevol voor insecten en insectenetende vogels die voorkomen op wat korter gras en een bepaalde beweidingsdruk kunnen hebben, bijvoorbeeld de Kievit. De mestflatten van het vee trekken insecten aan die als voedsel dienen voor volwassen vogels en oudere kuikens.

Beheervoorwaarden:

- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Beweiding is verplicht vanaf datum x tot datum y met minimale a en maximale veebezetting b GVE/ha. (GVE tabel in bijlage 1)
- In de periode van extensief beweiden vinden geen bewerkingen plaats, zoals maaien, rollen, slepen, scheuren, frezen, (her)inzaaien, doorzaaien en bemesten.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

6a	Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha	€ 650
6c	Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, minimaal 1 en maximaal 3 GVE/ ha	€ 400

8. Ruige mest

Bemesting met ruige mest stimuleert het bodemleven, versterkt de bodemstructuur en de bodemorganische stof. Regenwormen en ander bodemleven is een belangrijke voedselbron is voor boerenlandvogels en zijn ook belangrijk voor de bodemstructuur. Regenwormen breken mest en strooisel af in bodemorganische stof en nutriënten. De grasgroei vertraagt enigszins ten opzichte van het gebruik van drijfmest of kunstmest, waardoor de percelen langer de open structuur houden die ze voor weidevogels geschikt maakt. Ook verwerken sommige weidevogels, met name Kieviten, het stro uit de ruige mest in hun nest.

Beheervoorwaarden:

- Vaste mest is opgebracht (vaste mest: dierlijke meststoffen die niet verpompbaar zijn)
- Ruige mest kan alleen in combinatie met het beheerpakket rustperiode, voorweiden, kruidenrijk grasland en extensief weiden.
- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 5 en maximaal 15 ton ruige stalmest of vaste fractie per hectare uitgereden.
- De ruige stalmest wordt in één keer opgebracht tussen 1 februari en de begindatum van de rustperiode, of vanaf de dag volgend op de einddatum van de rustperiode tot 1 september.
- Per jaar kan slechts 1 melding gedaan worden.
- Het uitrijden van ruige mest wordt binnen 7 dagen na uitrijden gemeld bij het collectief.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

7a Ruige mest

€ 100,-

9. Botanische grasland

Botanisch grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan de leefomgeving van vogels, insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren; de aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel kunnen vormen voor diverse boerenlandvogels.

Beheervoorwaarden:

- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- **Pakket a:** Beweiding is toegestaan vanaf 1 maart tot 1 oktober met maximale veebezetting 2 GVE/ha.
- **Pakket a t/m c:** Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) ten behoeve van specifiek doel zijn in transect (meetvak) aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
- **Pakket a en b:** er vindt geen bemesting plaats

Pakketten:

Vergoeding per ha:

13a	Botanisch weiland (4 indicatorsoorten)	€ 1250,-
13b	Botanisch hooiland (4 indicatorsoorten)	€ 1450,-
13c	Botanisch waardevolle weiderand (4 indicatorsoorten)	€ 1250,-*

* Door het samenvallen van de botanische weideranden met bufferstrook en ecoregeling, moet er mogelijk een korting doorgerekend worden. Het bedrag zal hierdoor dus lager worden.

Bijlage 1. GVE tabel

Soort	Leeftijd/categorie	Coëfficiënt
Runderen	jonger dan zes maanden	0,4
	van zes maanden tot en met twee jaar	0,6
	ouder dan twee jaar	1,0
Paardachtigen	jonger dan zes maanden	0,4
	ouder dan zes maanden	1,0
Schapen, geiten en alpaca's		0,15
Varkens	fokzeugen >50 kg	0,5
	andere varkens	0,3
Pluimvee	Leghennen	0,014
	ander pluimvee	0,03

Bron: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2290&from=EN>

- In de Europese uitvoeringsverordening (dd. 21 december 2021) staat een tabel met GVE normen. Deze is hetzelfde als de GVE norm tabel uit 2016
- Eind 2019 is door provincies als aanvulling op de GVE tabel in de Europese uitvoeringsverordening de volgende normen zijn vastgesteld: Veulen: 0,4 GVE en Alpaca: 0,15 GVE
- In de uitvoeringsregeling GLB 2023 (dd. 10 november 2022, Nr 29696-n1 in de Staatscourant) wordt in artikel 30 naar GVE normen verwezen die betrekking hebben op regelingen voor zeldzame huisdierrassen, deze zijn níet van toepassing op het ANLb.

Bijlage 2. Lijst b: indicatorenlijst

Indicatorsoorten	Ellenberg waarde nutrienten (gem)	vochttoestand	droger	Kleur	latijns
Bosnemoon	5,7	vochtiger	droger	wit	Anemone nemorosa
Achillia soorten	5,1 - 5,3	vochtiger	droger	wit	Achillea millefolium, Achillea ptarmica
Gewone engelwortel	5,8	vochtiger		wit	Angelica sylvestris
Kervel	5,5	vochtiger		wit	Anthriscus cerefolium
Madeliefje	5,8	vochtiger		wit	Bellis perennis
Dotterbloem	5,4	vochtiger		geel	Caltha palustris
Campanulasoorten	3,8 - 4,8		droger	lila-blauw, blauw	Campanula rotundifolia, Campanula rapunculoides
Pinksterbloem	5,6	vochtiger		lila	Cardamine pratensis
Knikkende distel	5,4		droger	paars	Carduus nutans
Karwij	5,7	vochtiger		wit-roze	Carum carvi
Knoopkruid	5,1	vochtiger	droger	rood	Centaurea jacea
Hoorbloemsoorten	4,3 - 5,6	vochtiger	droger	wit	Cerastium arvense, Cerastium fontanum
Cichorei	5,3 - 5,5	vochtiger		roze-wit	div Cichorium soorten
Kale jonker	5,0	vochtiger		paars	Cirsium palustre
Streepzaadsoorten	5,5		droger	geel	Crepis biennis, Crepis capillaris
Orchissoorten	3,1 - 4,3	vochtiger		wit-roze-paars	div Dactylorhiza soorten
Wilde peen	5,4		droger	wit	Daucus carota
Slangenkruid	4,3		droger	blauw	Echium vulgare
Lidrus	5,6	vochtiger		nvt	Equisetum palustre
Dopheide	2,1	vochtiger		roze	Erica tetralix
Kruisdistel	5,1		droger	wit	Eryngium campestre
Gewone reigersbek	5,1		droger	rood/paars/wit	Erodium cicutarium
Koninginnekruid	5,8	vochtiger		roze	Eupatorium cannabinum
Moerasspirea	5,6	vochtiger		roomwit	Filipendula ulmaria
Walstrosoorten	4 - 5,3	vochtiger	droger	wit	div Galium soorten
Olievaarsbekssoorten	5,1 - 6	vochtiger	droger	roze, blauw	Geranium molle, Geranium pratense
Hondsdraf	6,1	vochtiger	droger	blauwpaars	Glechoma hederacea
Muizenoor	3,4		droger	geel	Hieracium pilosella
Hertshooisoorten	3,9 - 5,1	vochtiger	droger	geel	div. Hypericum soorten
Gewoon biggenkruid	4,0		droger	geel	Hypochaeris radicata
Gele Iis	5,9	vochtiger		geel	Iris pseudacorus
Zandblauwtje	2,9		droger	blauw	Jasione montana
Veldlatyrus	5,7	vochtiger	droger	geel	Lathyrus pratensis
Leeuwentandsoorten	4,1 - 5,4		droger	geel, blauwgroen	Leontodon autumnalis, Leontodon saxatilis
Gewone margriet	5,0	vochtiger	droger	wit	Leucanthemum vulgare
Roklaversoorten	4,2 - 5,1	vochtiger	droger	geel	div Lotus soorten

Echte koekoeksbloem	5,1	vochtig		roze	<i>Lychnis flos-cuculi</i>		
Wederiksoorten	5 - 5,4	vochtig		geel	div <i>Lysimachia</i> soorten		
Grote kattenstaart	5,4	vochtig		paarsrood	<i>Lythrum salicaria</i>		
Hopklaver	5,6	vochtig	droger	geel	<i>Medicago lupulina</i>		
Watermunt	5,5	vochtig		blauw	<i>Mentha aquatica</i>		
Vergeet-mij-nietje soorten	3,3 - 5,9	vochtig	droger	blauw	div <i>Myosotis</i> soorten		
Gagel	3,3	vochtig		geel	<i>Myrica gale</i>		
Pijporkruid	5,8	vochtig		wit	<i>Oenanthe fistulosa</i>		
Klein vogelpootje	3,5		droger		<i>Oenithopus perpusillus</i>		
Wilde marjolein	4,7		droger	roze-wit	<i>Origanum vulgare</i>		
Veenwortel	6	vochtig		roze-rood	<i>Persicaria amphibia</i>		
Varkenskarwij	5,5	vochtig	droger	geel-groen	<i>peucedanum carvifolia</i>		
Smalle weegbree	5,3		droger	wit	<i>Plantago lanceolata</i>		
Vleugeltjesbloem	3,4	vochtig	droger	blauw-roze-wit	<i>Polygala vulgaris</i>		
Potentilla soorten	3,1 - 5,8	vochtig	droger	geel	div <i>Potentilla</i> soorten		
primula-soorten	4,3 - 6	vochtig	droger	geel	div <i>primula</i> soorten		
Brunel	4,7	vochtig		blauw	<i>Prunella vulgaris</i>		
boterbloemsoorten m.u.v. blaatrekkende boterbloem	4,8 - 5,9	vochtig	droger	geel	div <i>Ranunculus</i> soorten		
Ratelarssoorten	3,9 - 4,4	vochtig	droger	geel	<i>Rhinantus angustifolius</i> , <i>Rhinantus minor</i>		
zuring soorten m.u.v. ridderszuring	3,8 - 6	vochtig	droger	groenrood	div <i>Rumex</i> soorten		
Kruipwilg	3,6	vochtig	droger	nvt	<i>Salix repens</i>		
Veldsalie	4,3		droger	blauw	<i>Salvia pratensis</i>		
Blauw glidkruid	5,6	vochtig		blauw	<i>Scutellaria galericulata</i>		
Silenesoorten	4,6 - 6,1		droger	wit-roze	div <i>Silene</i> soorten		
Moerasandoorn	6,2	vochtig		roze	<i>Stachys palustris</i>		
Grasmuur	4,9	vochtig		wit	<i>Stellaria graminea</i>		
Blauwe knoop	3,2	vochtig	droger	blauw	<i>Succisa pratensis</i>		
Boerenwormkruid	5,5		droger	geel	<i>Tanacetum vulgare</i>		
Paardenbloem	5,8	vochtig	droger	geel	<i>Taraxacum officinale</i>		
Poelruit	5,4	vochtig		geel	<i>Thalictrum flavum</i>		
Wilde tijm	2,6		droger	roze-paars	<i>Thymus serpyllum</i>		
Gele morgenster	5,5		droger	geel	<i>Tragopogon pratensis</i>		
Klaversoorten	3,8 - 5,8	vochtig	droger	wit/rood/grijs	div <i>Trifolium</i> soorten		
Echte valeriana	5,9	vochtig		roze	<i>Valeriana officinalis</i>		
Ereprijssoorten	4,9 - 5,5	vochtig	droger	blauw	div <i>Veronica</i> soorten		
Wikkesoorten, m.u.v. voederwikke	5,3 - 5,8	vochtig	droger	blauw	div <i>Vicia</i> soorten		